

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 185/2566

พนักงานอัยการคดีศาลแขวงระยองโจทก์ นาง พ.โจทก์ร่วม นาย ฉ.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1745, ป.พ.พ. มาตรา 1356, ป.พ.พ. มาตรา 1359, ป.วิ.พ. มาตรา 145, ป.วิ.อ. มาตรา 15, ป.วิ.พ. มาตรา 147, ป.อ. มาตรา 59, ป.อ. มาตรา 362

ย่อ / หลักกฎหมาย

เดิมโจทก์ร่วมฟ้อง ส. เป็นคดีแพ่งหมายเลขดำที่ 902/2556 หมายเลขแดงที่ 2060/2557 ของศาลชั้นต้น ขอให้ขับไล่และรื้อถอนเสาปูนและรั้วลวดหนามออกไปจากที่ดินโจทก์ร่วม และห้าม ส. กับบริวารเกี่ยวข้อง จำเลยเป็นผู้รับมอบอำนาจ ส. ต่อสู้อยู่คดี ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยว่า ที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ร่วม ทางที่อยู่ระหว่างที่ดินโจทก์ร่วมและ ส. เป็นทางสาธารณะ พินาศให้ ส. รื้อถอนเสาปูนและรั้วลวดหนามออกไปจากที่ดินของโจทก์ร่วมและห้าม ส. กับบริวารเข้าเกี่ยวข้องหรือกระทำการใด ๆ ในที่ดินของโจทก์ร่วม คดีถึงที่สุด โดยคดีก่อน ส. กับจำเลยในฐานะผู้รับมอบอำนาจ ส. ให้การและเบิกความรับว่า พ. บิดาจำเลยเป็นเจ้าของที่ดินพิพาทและที่ดินมือเปล่าหลายพันไร่ โดยใส่ชื่อ พ. ส. จำเลย กับบุตรอื่นของ พ. ในเอกสารสิทธิหลายฉบับบางฉบับใส่ชื่อผู้จัดการมรดกของ พ. เยี่ยงนี้ ส. จึงมีชื่อเป็นเจ้าของผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทแทน พ. นับแต่วันออกเอกสารสิทธิ เมื่อ พ. ถึงแก่ความตาย ที่ดินย่อมเป็นทรัพย์มรดกตกทอดแก่ ส. และจำเลยรวมทั้งทายาทอื่นของ พ. การที่ ส. ผู้ถูกโจทก์ร่วมฟ้องในคดีเดิมยอมอยู่ในฐานะเจ้าของรวมคนหนึ่งใช้สิทธิอันเกิดแต่กรรมสิทธิ์ครอบครองไปถึงทรัพย์สินทั้งหมดเพื่อต่อสู้บุคคลภายนอกแทนจำเลยและทายาทอื่นของ พ. ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1745, 1356 และ 1359 จึงต้องถือว่าจำเลยเป็นคู่ความเดียวกันกับ ส. และถูกผูกพันตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ในคดีเดิมตาม ป.วิ.พ. มาตรา 145 วรรคหนึ่ง ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 ทำให้บุคคลภายนอกที่ไม่ถูกผูกพันตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ในคดีเดิมไม่ เมื่อคดีเดิมถึงที่สุดและเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการตามคำพิพากษาเสร็จแล้ว จำเลยกระทำความผิดขึ้นใหม่ กรณีจึงต้องฟังข้อเท็จจริงตามที่ศาลล่างทั้งสองในคดีเดิมวินิจฉัยไว้ว่าการกระทำของจำเลยจึงถือเป็นการละเมิดด้วยการปักเสาปูนและล้อมรั้วลวดหนามบนทางสาธารณะประโยชน์ปิดกั้นเส้นทางรถยนต์ที่ใช้เข้าออกจากที่ดินของโจทก์ร่วม เมื่อคดีเดิม ส. ฎีกาโดยโจทก์ร่วมมิได้ฎีกา และต่อมา ส. แกลงขอยุติคดีโดยไม่ต้องการฎีกาต่อไปและขอถอนจำเลยจากการเป็นผู้รับมอบอำนาจ ศาลชั้นต้นอนุญาต คดีเดิมจึงถึงที่สุดตั้งแต่วันแถลงดังกล่าวตาม ป.วิ.พ. มาตรา 147 วรรคสอง และผูกพันโจทก์ร่วมกับจำเลย การที่จำเลยยังคงตั้งรกรากตั้งถิ่นฐานไม่ยอมรับผลแห่งคำพิพากษาศาลฎีกาโดยยังคงเข้าไปปักเสาปูนและกันรั้วลวดหนามทั้งศาลชั้นต้นในคดีเดิมมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวให้รื้อถอนเสาปูนและรั้วลวดหนามบางส่วนตามที่คู่ความตกลงกัน จึงเป็นการกระทำโดยรู้อยู่แก่ใจว่าศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 2 ในคดีเดิมวินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ร่วม ทางที่อยู่ระหว่างที่ดินโจทก์ร่วมและ ส. เป็นทางสาธารณะ ทั้งประสงค์ให้เกิดผลเป็นการปิดกั้นเส้นทางรถยนต์ที่โจทก์ร่วมใช้เข้าออกจากที่ดินพิพาทสู่ทางสาธารณะ ซึ่งจิตใจของวิญญาณชนคนธรรมดาทั่วไปโดยวิสัยและพฤติการณ์เยี่ยงจำเลยพึงรับรู้และคาดหมายได้อย่างแน่แท้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำโดยมีเจตนาตาม ป.อ. มาตรา 59 วรรคสอง และเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา 362 เดิม

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362 จำเลยให้การปฏิเสธ ระหว่างพิจารณา นางเพ็ญจันทร์ ผู้เสียหาย ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ โดยอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูงภาค 2 ซึ่ง อัยการสูงสุดได้มอบหมายรับรองให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง โจทก์ร่วมอุทธรณ์ โดยผู้พิพากษา ซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษากลับว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362 (เดิม) จำคุก 1 ปี จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงซึ่งพิจารณาได้ความว่า นางเพ็ญจันทร์ โจทก์ร่วม มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) เลขที่ 1654 นางสุภา มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) เลขที่ 1685 ที่ดิน ทั้งสองแปลงมีทางสาธารณประโยชน์สายคลองหิน - คลองสีตา - สายเว้ง คั่นกลาง วันที่ 26 พฤษภาคม 2556 จำเลยสร้างรั้วลวดหนามขึ้นในที่ดินพิพาท ซึ่งอยู่ในเขตที่ดินของโจทก์ร่วม โจทก์ ร่วมยื่นฟ้องนางสุภาต่อศาลชั้นต้นเป็นคดีแพ่งหมายเลขดำที่ 902/2556 ขอให้ขับไล่และรื้อถอน เสาปูนและรั้วลวดหนามกับให้ชดใช้ค่าเสียหาย นางสุภามอบอำนาจให้จำเลยดำเนินคดีแทน ระหว่างพิจารณาศาลชั้นต้นมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวตามที่คู่ความตกลงกัน โดยให้รื้อถอนเสาปูน ออก 1 ต้น ตัดรั้วลวดหนามระหว่างเสาปูนออก 2 ช่อง เพื่อให้โจทก์ร่วมนำรถยนต์เข้าออกระหว่าง ที่ดินพิพาทได้ และทั้งสองฝ่ายจะไม่เข้าไปกระทำการใด ๆ บนที่ดินพิพาทจนกว่าศาลจะมี คำพิพากษาถึงที่สุด วันที่ 3 พฤศจิกายน 2558 ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ให้ โจทก์ร่วมและจำเลยฟัง โดยวินิจฉัยว่า แนวรั้วลวดหนามสร้างขึ้นในที่ดินพิพาทของโจทก์ร่วม ทาง ที่อยู่ระหว่างที่ดินโจทก์ร่วมและจำเลยเป็นทางสาธารณะ ให้นางสุภารื้อถอนและชดใช้ค่าเสียหาย พิพากษายืน ตามคดีหมายเลขดำที่ 250/2558 คดีหมายเลขแดงที่ 1773/2558 วันที่ 27 พฤศจิกายน 2558 นางสุกายื่นคำแถลงต่อศาลชั้นต้นขอยุติคดีไม่ต้องการยื่นฎีกาและขอถอน จำเลยจากการเป็นผู้รับมอบอำนาจ โดยโจทก์ร่วมไม่ได้ยื่นฎีกา วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2559 ตามฟ้อง จำเลยเข้าไปปักเสาปูน 6 เสาเข็มที่แนวรั้วลวดหนาม พิเคราะห์แล้ว คดีมีปัญหาข้อกฎหมายต้อง วินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยข้อแรกว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ในคดีเดิมมีผลผูกพันจำเลย หรือไม่ เห็นว่า เดิมโจทก์ร่วมฟ้องนางสุภาเป็นคดีแพ่งหมายเลขดำที่ 902/2556 หมายเลขแดงที่ 2060/2557 ของศาลชั้นต้น ขอให้ขับไล่และรื้อถอนเสาปูนและรั้วลวดหนามออกไปจากที่ดินโจทก์ ร่วม และห้ามนางสุภาและบริวารเกี่ยวข้อง จำเลยเป็นผู้รับมอบอำนาจนางสุภาต่อผู้คดี ศาลล่าง ทั้งสองวินิจฉัยว่า ที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ร่วม ทางที่อยู่ระหว่างที่ดินโจทก์ร่วมและนางสุภาเป็น ทางสาธารณะ พิพากษาให้นางสุภารื้อถอนเสาปูนและรั้วลวดหนามออกไปจากที่ดินของโจทก์ร่วม และห้ามนางสุภาและบริวารเข้าเกี่ยวข้องหรือกระทำการใด ๆ ในที่ดินของโจทก์ร่วมตามสำเนา คำพิพากษาศาลชั้นต้นและสำเนาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 คดีหมายเลขดำที่ 250/2558 คดี หมายเลขแดงที่ 1773/2558 คดีถึงที่สุด นอกจากนี้นางสุกากับจำเลยในฐานะผู้รับมอบอำนาจนาง สุภาให้การและเบิกความนำสืบในคดีดังกล่าวรับว่า นายไพศาล บิดาจำเลยเป็นเจ้าของที่ดินพิพาท และที่ดินมือเปล่าใช้ปลูกยางพาราประมาณ 2,000 ไร่ โดยใส่ชื่อนายไพศาล นางสุภา จำเลยและ บุตรคนอื่นของนายไพศาลไว้ในเอกสารสิทธิหลายฉบับ บางฉบับใส่ชื่อนายเฉลิมชัย และนายเฉลิม พร ผู้จัดการมรดกของนายไพศาล นางสุภาจึงมีชื่อเป็นเจ้าของผู้มีสิทธิครอบครองที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) เลขที่ 1685 แทนนายไพศาลตั้งแต่วันที่ 8 สิงหาคม

2521 เมื่อนายไพศาลถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 ที่ดินจึงเป็นทรัพย์สินมรดกตกทอดแก่นางสุภาและจำเลยรวมทั้งทายาทอื่นของนายไพศาล นางสุภาผู้ถูกโจทก์ร่วมฟ้องในคดีเดิมยอมอยู่ในฐานะเจ้าของรวมคนหนึ่งใช้สิทธิอันเกิดแต่กรรมสิทธิ์ครอบไปถึงทรัพย์สินทั้งหมดเพื่อต่อบุคคลภายนอกแทนจำเลยและทายาทอื่นของนายไพศาลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1745, 1356 และ 1359 จึงต้องถือว่าจำเลยเป็นคู่ความเดียวกันกับนางสุภาและถูกผูกพันตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ในคดีเดิมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145 วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 หาใช้บุคคลภายนอกที่ไม่ถูกผูกพันตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ในคดีเดิมตั้งที่จำเลยฎีกาไม่ เมื่อคดีเดิมถึงที่สุดและเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาเสร็จแล้ว จำเลยกระทำละเมิดขึ้นใหม่ด้วยการปักเสาปูนและล้อมรั้วลวดหนามบนทางสาธารณะประโยชน์ดังกล่าวปิดกั้นเส้นทางรถยนต์ที่ใช้เข้าออกจากที่ดินของโจทก์ร่วม กรณีจึงต้องฟังข้อเท็จจริงตามที่ศาลล่างทั้งสองในคดีเดิมวินิจฉัยไว้ว่า ที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ร่วม ทางที่อยู่ระหว่างที่ดินโจทก์ร่วมและนางสุภาเป็นทางสาธารณะ จำเลยปักเสาปูนและล้อมรั้วลวดหนามบนทางสาธารณะประโยชน์ดังกล่าวปิดกั้นเส้นทางรถยนต์ที่ใช้เข้าออกจากที่ดินของโจทก์ร่วม ย่อมเป็นการละเมิดโจทก์ร่วมฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยข้อต่อไปว่า จำเลยมีเจตนากระทำความผิดอาญาตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 หรือไม่ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 วรรคสอง บัญญัติว่า กระทำโดยเจตนา ได้แก่กระทำโดยรู้สึกสำนึกในการที่กระทำและในขณะที่เดียวกันผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้น เห็นว่า เมื่อศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 คดีหมายเลขดำที่ 250/2558 คดีหมายเลขแดงที่ 1773/2558 ให้โจทก์ร่วมและจำเลยในฐานะผู้รับมอบอำนาจนางสุภาพังเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2558 นางสุภา ฎีกา โดยโจทก์ร่วมมิได้ฎีกา วันที่ 27 พฤศจิกายน 2558 นางสุภาแถลงขอยุติคดีไม่ต้องการฎีกาต่อไปและขอถอนจำเลยจากการเป็นผู้รับมอบอำนาจ ศาลชั้นต้นอนุญาต คดีเดิมจึงถึงที่สุดตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน 2558 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 147 วรรคสอง และผูกพันโจทก์ร่วมกับจำเลยดังที่ได้วินิจฉัยไว้ข้างต้น จำเลยยังคงถือรั้วคันทุ้งไม่ยอมรับผลแห่งคำพิพากษาศาลฎีกา โดยวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2559 ตามฟ้อง จำเลยเข้าไปปักเสาปูน 6 เหลี่ยมที่แนวรั้วลวดหนาม ซึ่งหากพิจารณาภาพถ่าย แผ่นที่ 1 เป็นแนวรั้วลวดหนามพิพาทในคดีเดิมที่โจทก์ร่วมยื่นฟ้องนางสุภาต่อศาลชั้นต้นตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ 902/2556 คดีหมายเลขแดงที่ 2060/2557 ต่อมาวันที่ 3 สิงหาคม 2556 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวให้รื้อถอนเสาปูนและรั้วลวดหนามบางส่วนตามที่คู่ความตกลงกัน สำหรับภาพถ่าย แผ่นที่ 2 เป็นภาพเสาปูน 6 เหลี่ยมที่โจทก์และโจทก์ร่วมฟ้องและจำเลยรับว่าจำเลยปักขึ้นใหม่เป็นข้อพิพาทคดีนี้ จึงเป็นการกระทำโดยรู้อยู่แก่ใจว่าศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 2 คดีเดิมวินิจฉัยว่า ที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ร่วม ทางที่อยู่ระหว่างที่ดินโจทก์ร่วมและนางสุภาเป็นทางสาธารณะ ทั้งประสงค์ให้เกิดผลเป็นการปิดกั้นเส้นทางรถยนต์ที่โจทก์ร่วมใช้เข้าออกจากที่ดินพิพาทสู่ทางสาธารณะ ซึ่งจิตใจของวิญญาณชนคนธรรมดาทั่วไปโดยวิสัยและพฤติการณ์เยี่ยงจำเลยพึงรับรู้และคาดหมายได้อย่างแน่แท้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำโดยมีเจตนาตามความหมายแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 วรรคสอง ข้างต้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 วินิจฉัยว่า การกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามฟ้องและพิพากษาลงโทษจำเลย 1 ปี นั้นชอบด้วยเหตุปัจจัยและผลแล้ว ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลย

ข้อสุดท้ายว่า มีเหตุสมควรรื้อการลงโทษจำคุกจำเลยหรือไม่ เห็นว่า จำเลยไม่เคยกระทำความผิดมาก่อน ความประพฤติทั่วไปไม่มีข้อเสียหายร้ายแรง มีภาระครอบครัว ธุรกิจ และถูกจ้างในกิจการที่ต้องรับผิดชอบดูแล เหตุที่จำเลยกระทำไปอาจเป็นเพราะหลงยึดติดในความเชื่อผิด ๆ ว่าที่พิพาทเป็นของบิดา สมควรให้โอกาสกลับตนเป็นพลเมืองดีด้วยการรื้อการลงโทษและคุ้มครองความประพฤติไว้ จักเป็นประโยชน์แก่สังคมโดยรวมมากกว่าจำคุกไปเสียทีเดียว ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังขึ้น ส่วนฎีกาของจำเลยข้ออื่นนอกจากนี้เป็นข้อปลีกย่อยผลความ ไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลง จึงไม่เห็นสมควรวินิจฉัย พิพากษาแก้เป็นว่า รื้อการลงโทษจำคุกจำเลยไว้ 5 ปี คุ้มครองความประพฤติจำเลย 5 ปี นับแต่อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยฟัง โดยให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก 6 เดือน ตลอดเวลาที่คุ้มครองห้ามจำเลยและบริวารกระทำการใด ๆ บนทางสาธารณประโยชน์เส้นทางสายคลองหิน - คลองสีตา - สายเว้ง ในลักษณะเป็นการปิดกั้นทางเข้าออกที่ดินของโจทก์ร่วมไปสู่ทางสาธารณประโยชน์และประชาชนทั่วไปที่จะใช้ทางดังกล่าว นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2

องค์คณะ

วิฑูรย์ คล่องมีคุณ · ธนิต รัตนะผล · สมชาย อุดมศรีสำราญ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/185/2566>